

सप्तमः पाठः - <https://www.youtube.com/watch?v=DyF5ZoPIJBI>

३४. ददामि/स्वीकरोमि -

अहं करदीपं स्वीकरोमि।

अहं लेखनीं ददामि।

कृपया भवान् उपनेत्रं ददातु।

कृपया भवान् सान्द्रमुद्रिकां ददातु।

३५. मयूरः _____ पठति। (Mayur is the name of a person; not a peacock!)

सः किं किं पठति इति चिन्तनम्।

३६. अतिथि-सम्भाषणम् - अभ्यासः

३७. पुरतः in front of/ पृष्ठतः behind / वामतः to left / दक्षिणतः to right / उपरि above / अधः below

पुरतः-- बालकस्य पुरतः कृष्णफलकम् अस्ति।

पृष्ठतः-- बालकस्य पृष्ठतः आसन्दः अस्ति।

वामतः-- बालकस्य वामतः बालिकाः सन्ति।

दक्षिणतः-- बालकस्य दक्षिणतः द्वारम् अस्ति।

उपरि-- बालकस्य उपरि छत्रम् अस्ति।

अधः-- बालकस्य अधः भूमिः अस्ति।

सुभाषितम्

७. उपकारिषु यस्साधुः, साधुत्वे तस्य को गुणः?।

अपकारिषु यस्साधुः, स साधुरिति कीर्तितः॥

उपकारिषु among beneficiaries यः whoever साधुः is good, साधुत्वे in goodness तस्य कः

गुणः good quality?

अपकारिषु among evil-doers यः साधुः, सः साधुः इति कीर्तितः praised.

कथा -

एकः ग्रामः अस्ति। ग्रामे एकः धनिकः अस्ति। सः महान् धनिकः। तस्य सुन्दरं गृहम् अस्ति। पत्नी अस्ति, पुत्राः सन्ति। गृहे सेवकाः सन्ति। कृषिभूमिः lang for agriculture अस्ति। सर्वम् अपि अस्ति। गृहे तस्य कापि चिन्ता नास्ति।

परन्तु आश्चर्यं नाम - यद्यपि सः बहु धनिकः तथापि तस्य निद्रा न भवति। सः रात्रौ in the night निद्रां न प्राप्नोति। एकस्मिन् दिने सः धनिकः निद्रारहितः उपविशति। सः चिन्तयति - किमर्थम् एवं मम निद्रा न भवति? तदा सः दूरतः एकं गीतं शृणोति। मधुरं गीतम्। कः एवं गायति इति सः न जानाति। तथापि सः कः एषः इति ज्ञानार्थं गीतस्य ध्वनिम् अनुसरति, अग्रे अग्रे गच्छति।

धनिकस्य गृहसमीपे एव एकं कुटीरम् hut अस्ति। तत्र एकः निर्धनः poor man निवसति। सः शयनं करोति।

भित्तिम् to wall आलम्ब्य leaning on उच्चैः गायति स्म। सन्तोषेण सः गायति। तस्य मुखे सन्तोषः स्पष्टः अस्ति।

तं दृष्ट्वा धनिकस्य आश्चर्यं भवति। सः पृच्छति - 'भोः मित्र! भवान् बहु आनन्देन गायति! भवतः आनन्दस्य किं कारणम्" इति। तदा सः निर्धनः उत्तरं वदति - 'महाशय! मम समीपे धनं किमपि नास्ति, सत्यम्। तत् अहं जानामि। किन्तु अहं बहिः पश्यामि। अहं प्रकृतिं पश्यामि। इदानीं वसन्तकालः spring time अस्ति। प्रकृतिः शोभते। सर्वत्र पुष्पाणि विकसन्ति! भ्रमराः black-bees सञ्चरन्ति। वसन्तकालस्य सौन्दर्यं सर्वत्र अस्ति। अहं मम समीपे यत् अस्ति, तस्य सन्तोषम् अनुभवामि। भवान् प्रायः perhaps मम समीपे एतत् नास्ति, तत् नास्ति इति चिन्तयति। यद्यपि भवतः समीपे बहु बहु अस्ति, तथापि भवान् यत् नास्ति तस्य विषये चिन्तनं करोति, दुःखं प्राप्नोति। एतत् एव रहस्यम् secret' इति निर्धनः वदति। तस्य वचनं श्रुत्वा धनिकस्य ज्ञानोदयः भवति।

Say the following in Samskritam aloud (Video7) –

- 1) నువ్వు (పురుషుడు) పెన్నును ఇస్తున్నావు. You (male-singular) are giving a pen.
- 2) నేను పండును ఇస్తున్నాను. I am giving a fruit.
- 3) దయచేసి నువ్వు (స్త్రీ) గడియారాన్ని ఇవ్వు. Please, can you (female-singular) give the clock.
- 4) బాలకుడు వేదాన్ని చదువుతున్నాడు. Boy is studying/reading వేదः.
- 5) నువ్వు (పు - అంటే పురుషుడు) కొంచెం టీని త్రాగు. You (male-singular) drink some tea (చాయమ్)
- 6) నాకు ముందు కంప్యూటర్ (సగ్గణకమ్) ఉన్నది. In front of me, there is a computer.
- 7) మా ఇంటి వెనకాల ఆటస్థలం (క్రీడాగ్గణమ్) ఉన్నది. Behind our house, there is a playground.
- 8) నీ (పు) పైన ఫాన్ (వ్యజనమ్) ఉంది. Over you, there is a fan.
- 9) దేవాలయానికి కుడివైపు బావి (కూపః) ఉన్నది. Towards the right of temple, there is a well.
- 10) నువ్వు (స్త్రీ) క్రింద చూడు, నడు. You (female-sing) see down. And walk.
- 11) రాముడికి ఎడమవైపు సీత ఉన్నది. To the left of రామః, there is సీతా
- 12) నీకు (పు) ముందు ఏమి ఉన్నది? What is there in front of you (male-sing)?